

Министерство просвещения Российской Федерации
Министерство образования Республики Тыва
Управление образования Каа-Хемского района
МБОУ СОШ с.Усть-Бурен

Рассмотрено:
на педагогическом совете
Протокол № 1
от «28» августа 2023 г.

Утверждено:
Директор школы
Мыдый А.Н.
ПРИКАЗ № 1/87
от «1» сентября 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета «Родная (тувинская) литература»
для обучающихся 8 класса

Усть-Бурен 2023

Тыва чогаал эртеминге АЖЫЛЧЫН ПРОГРАММА

(неделяда 2 шак)

Класс: 8

Өөредилге номунун автору ады, үндүрген чылы: С.С.Сүрүң-оол, С.Б.Байыр-оол. Тыва чогаал. 8 класс. Кызыл, НХШИ., 2022.

Программаның ады: Ооржак Л.Х. 5-11 класстарга тыва аас чогаалы болгаш литература программазы. К.: ТывНУЧ, 2020.

Ажылчын программаны Тураннын №2 школазынын тыва дыл болгаш чогаал башкызы Ооржак М.Н. ажылдап кылганы прграммазынга даянып тургускан.

Эртем башкызы: Балчый Ч.Э.

2019 ч.

Тайылбыр бижик

8-ки класска төрөөн чогаалга ажылчын программада кирген чогаалдарның данзызын Куулар Д. С болгаш Монгуш А. М -ның тургусканы “Тыва аас чогаалы болгаш литература”(Кызыл 1994) программасынга даянып тургускан. А амгы үениң негелдезин езугаар ажылчын программаның тургузуун бижиирде, ортумак ниити өөредилгеге хамаарыштыр РФ-тиң ФКӨС-түң негелделеринге, сорулгаларынга даянып, Е.Т.Чамзырын, М.А.Кужугет, Л.Х.Ооржак оларның парлатканы “Тыва аас чогаалы болгаш литература” (Кызыл, 2012) деп чижек программасын удуртулга кылган.

Школага тыва аас чогаалы болгаш литератураны өөредириниң сорулгалары

Өөредиглиг:

- чогаал сөзүглелиниң тургузуун, уран-чеченин, ооң дылының онзагай талаларын, идея-тематиктиг утказын, композициязын ханы сайгартып;
- чогаалдың теориязының эге билиглеринге даянып, чечен чогаалдың аймаан, жанрын, хевирин, ооң бижиттинген төөгүзүн чыып;
- чечен чогаалдың онзагайын уран чүүлдүн өске хевирлери-биле деңнеп, орус болгаш өске-даа чоннарның литературазында тыва чогаалдарның
идей-тематиказы-биле хөөннеш уткалыг чогаалдарны деңнеп;
- чогаал сайгарарынга ажыглаар янзы-бүрү медээ-сүмелерни (Интернет четкизи, словарьлар, библиографтыг справочниктер, энциклопедиялар)

ажыглап сайгарарын өөредир.

Сайзырадыр:

- уругларның амыдыралче бот-тускайлаң медреселдиг көрүжүн хевирлеп, чогаадыкчы арга-шинээн;
- аас болгаш бижимел чугааны делгеренгей, утказынга дүүштүр шын ажыглап, сайгарарын сайзырадыр.

Кижизидилгелиг:

- сагыш-сеткили байлак, мөзү-бүдүжү чаагай, эптиг-чөптүг;
- кижилерге, төрөөн черинге, бойдузунга ынак, хумагалыг;
- хамааты бот-медресели бедик; ада-чурт төөгүзүн үнелеп билир;
- номчулгага сонуургалдыг, чогаадыкчы езу-биле боданып, бодунуң туружун амыдыралдын кандыг-даа байдалында камгалап билир кижини кижизидер.

Тыва аас чогаалы болгаш литература эртемнериниң утказы болгаш тургузуу

Чечен чогаал кижиниң сагыш-сеткилиниң хөй янзы талаларын эскерип шинчилээринге, амыдыралды үнелээринге, долгандыр турар бойдуска хумагалыг болурунга өөредир. Ынчангаш литература, уран чүүлдүң өске-даа хевирлери дег, уругларның мөзү-бүдүжүн хевирлээринге болгаш эстетиктиг көрүжүн быжыглаарынга салдарлыг.

Тыва аас чогаалы болгаш литература – Тыва Республиканың школаларында кол эртемнерниң бирээзи. Ук эртемнерни өөредириниң кол сорулгазы – аас чогаалы тыва чоннуң ада-өгбелериниң чүс-чүс чылдарда чогаадып, сайзырадып келген сөстүң уран чүүлү деп билиндирбишаан, чогаалды амы-дырал-биле холбап, ханы сайгарып билир; бүгү талалыг сайзыраңгай, бедик культуралыг, тыва болгаш хөй националдыг Россия чоннарының культуразын, ооң байлаан, найыралын үнелеп билир; чараш мөзү-бүдүштүг, бодунуң үзел-бодалын, хамааты туружун камгалап шыдаар хамааты кижини хевирлээри.

Тыва чогаалдың өзээн национал литератураның алдын фондузунда кирген чогаалдар тургузуп турар. Уругларның делегей көрүүшкүнүн, эстетиктиг негелделерин, хамааты туружун хевирлевишаан, бодунга болгаш долгандыр хүрээлелге чөптүг хамаарылгалыг, шүгүмчүлелдиг болурун чогаал кижизидер. Чечен чогаал-биле харылзаа угаап-боданырының арга-шинээн сайзырадыр, чогаалчының делегейи-биле, ооң чогаал бижиир аян-хөөнү-биле чоок таныжары болур. Чоннуң амыдыралчы байлак дуржулгазындан укталган аас чогаалы, орус болгаш делегейниң классиктиг литературазы, тыва чоннуң эрте-бурунгудан бээр онзагай культуразы кижиниң мөзүлүг аажы-чаңын үнезин хевирлээр, чогаал делегейи-биле

харылзааны быжыг тудар. Ук харылзаалар уругларны орус болгаш делегей литературазының шылгараңгай чогаалдары-биле таныштырарынга, тыва чогаалды кожа-хелбээ чоннарның чогаалдары-биле деңнеп сайгарарынга, оларның чоок болгаш ылгалдыг талаларын тодарадып билиринге өөредир. Чечен чогаалда уран сөстүң дузазы-биле чураан амыдыралдың илереп келирин чүгле сеткил хөлзээшкнниг эвес, а медреселдii-биле сайгарып билирин өөредир. Чечен чогаалды төөгү, философия, психология, педагогика, уран чурулга эртемнери-биле чергелештир көрүп болур. Ону «кижи дугайында эртем», «амыдыралдың ному», «уран-чечен шинчилел» деп адап турары анаа эвес. Тыва чогаал эртеми ниити филологияның тыва дыл эртеми-биле сырый холбаалыг. Уругларның чугаа сайзыралынга, чугаа культуразынга, хөй-ниити харылзажылгага тыва чогаал эртемниң салдары улуг. Чечен чогаалдың дылы дыл эртемниң бүгү адырлары-биле холбаалыг болганда, уруглар сөстүң эстетиктиг функцияларын сайгарар ужурлуг.

8-ки класска мурнунда өөрөнгөн чогаалдарны катаптаар, алган билиглерни системажыдып, түңнээр. Литератураны бөлүктөп өөренириниң системазын төндүргөш, тыва литератураның төөгүзүнүң үе-чадаларының хуваалдазын, сайзырап келгениниң база чамдык чогаалчыларның чогаадыкчы ажыл-чорудулгазының дугайында, төөгү-биле холбашкан ханы амыдыралчы чогаалдарны өөренир. Чечен чогаалдың сайгарылгазын ханыладыр. Чечен чогаалдың эстетиктиг үнезин база ооң литература төөгүзүңгө туружун медресеп билиринге чаңчыктырар.

Уругларга чогаалчы болгаш чогаал дугайында медээни боду дилеп тывар, шинчилээр, эртем угланыышкынныг бот-тускайлаң ажылдаар арганы бээр. Интернеттен медээлерни литература кичээлдеринге уругларның интеллектуалдыг сайзыралын бедидеринге, номчулгага сонуургалын идепкейжидеринге, чогаал талазы-биле культуразын бедидеринге ажыглаар.

Тыва чогаал эртемни өөредириниң түңнелдери

Өөредилгениң бот-тускайлаң түңнелдери өөреникчиниң үзел-бодалын бот-тодарадып, бот-сайзырадып, бо-углап билиринче, өөренириниң чугулазын, чаа билиглер шингээдип алырын медреселдii-биле угаап билиринче, хөй чоннарның аразынга хууда болгаш хамааты туружун быжыглап, амыдыралчы планнарын тургузуп. Ону боттандырарынче угланган болур.

Предметтиг түңнелдер кижиниң ажыл-херээниң дараазында байдалдарынче: эртемниң спецификазын медресеп билип алырынче, чаа билиглерни чедип алырының янзы-бүрү аргаларын ажыглап шингээдиринче, теориялыг билиглерни амыдырал-биле холбап өөредиринче, эстетиктиг көрүштү хевирлээринче угланган болур.

Метапредметтиг түңнелдер өөреникчилерге чогаал эртемни өске эртемниң теория-практиктиг билиглери-биле чергелештир өөредиринче, өөренириниң бот-тускайлаң,

коммуникативтиг (харылзаа тудуп, чугаалажып билириниң) регулятивтиг (бот-угланышкынныг), чаа билиг алырының аргаларын шингээттиреринче уланган болур.

Тыва чогаал эртеми 9-ку класска хронологтуг, проблематематиктиг принципке үндөзүлгө аныкталган. Үндөзүн билиглери – чечен үе болгаш чогаалчы, чогаалчы болгаш номчукчу.

9-ку класстың өөреникчилериниң кол-кол мергежилдери болгаш чаңчыгар чүүлдери

- тыва литератураның сайзырап келгениниң үе-чадаларын билир;
- өөрөнгөн чогаалчының бижиттинген үези-биле харылзаазын билир, оларны литературлуг агымнар-биле чергелештир көөр, литература-төөгүлүг бадалды ниитилелдин амыдыралы болгаш культуразы-биле чергелештир көөр;
- чогаалдың этиктиг болгаш эстетиктиг шынарларын тодарадып билир;
- чогаалдың этиктиг, философчу, социал-төөгүлүг проблематиказын тодарадып билир;
- аңгы-аңгы жанрның чогаалдарын утка-шынар талазы-биле ылгап билир;
- чогаалдың уран-чечен онзагайын барымдаалап, долу сайгарылгазын кылыр;
- өөрөнгөн чогаалчы бот-тускайлаң үнелээрде, литература төөгүзүнүн барымдааларын база литература теориязының айтырыгларын ажыглап билир;
- чогаалды аянның номчуп билир (номдан база шээжи-биле);
- аңгы-аңгы жанр-хевирлерниң чогаалдарына шын делгереңгей харыыны тургузуп, сөзүглелдин утказын чугаалаарының бүгү аргаларын билир;
- бижимел ажылдарның бүгү хевирлерин күүседир, чогаалчыларның янзы-бүрү хевирлерин бижип билир;
- словарьлар, энциклопедиялар болгаш янзы-бүрү немелде материалдар-биле ажылдап билир.
- эртемни шингээдиң алганының түңнелинге даянып, бедик культуралыг, чараш мөзү-бүдүштүг, делегей көрүүшкүнү делгем, дыл-домаа сайзыраңгай болур.

Материал-техниктиг хандырылга көргүзүглери

Өөрөдүлгө номнары, техниктиг херекселдер, таблицалар, схемалар ортумак (долу) ниити өөрөдүлгөнүн сорулгаларын күүседиринге чугула херектиг өөрөдүлгө-методиктиг комплексти тургузар. Материал-техниктиг хандырылга көргүзүглери санитар эпидемиологтуг дүрүмнөр болгаш нормаларга дүг-жүп турар ужурлуг (СанПиН 2.4.2.1.178-02).

8-ки класска тыва чогаал эртемниң өөренир чүүлдери

Өөредилге планын ТР-ниң өөредилге болгаш эртем яамызының бадылааны Куулар Д. С., Монгуш А. М. 5-11 класстарга тыва аас чогаалы болгаш литература программасы. (Кызыл: ТывНУЧ, 1994.) база Е.Т.Чамзырын, М.А.Кужугет, Л.Х.Ооржак оларның тургусканы ниити өөредилге черлериниң 5-11 класстарынга «Тыва аас чогаалы болгаш литература» (Кызыл, 2013) деп чижек программасынга даянып бижээн.

Өөредилге ному: Ю.Ш.Кюнзегеш, М.А.Кужугет. Тыва чогаал. 9 класс. Кызыл, ТывНУЧ., 2007.

Немелде литература:

1. А.К.Калзан. Амыдырал болгаш литература. Кызыл: ТывНУЧ, 1980.
2. А.К.Калзан. Өзүлдениң демдектери. Кызыл: ТывНУЧ, 1991.
3. А.К.Калзан. Тыва литература. 8-10 класс. Кызыл: ТывНУЧ, 1987.
4. А.С.Төгүй-оол. Шинчилелдер. Кызыл: ТывНУЧ, 2001.
5. В.С.Салчак. Тыва чогаалчылар дугайында демдеглелдер. Кызыл: “Аныяк”, 2000.
6. В.С.Салчак. Уран сөстүң ужуу. Абакан: “Журналист”, 2010.
7. Г.Н. Курбатский. Тувинцы в своем фольклоре. Кызыл: ТКИ, 2001.
8. Д.С. Куулар. Тувинская поэзия. Очерк истории. Кызыл: ТКИ, 1970.
9. Д.С. Куулар. Төөгү болгаш амгы үе. Кызыл: ТывНУЧ, 1982.
10. Д.С.Куулар. История и современность. Кызыл: ТКИ, 2002.
11. Д.Ч. Сүндүп. Тыва улустуң аас чогаалын школаларга өөредириниң методиказы. Кызыл: ТывНУЧ, 1992.
12. Е.Т.Танова. Тываның чогаалчылары: намдар-төөгүзү, ажыл-чорудулгазы. Кызыл: ОАО “Тываполиграф”, 2013.
13. Е.Т.Чамзырын. Төрээн чогаалды өөредириниң теориязы болгаш методиказы. Кызыл, ТывКУ, 2005.
14. З.Б. Самдан. Избранные научные труды. Тувинская словесность: миф-сказка-литература. Абакан: ООО «Журналист», 2011.
15. З. Б. Самдан. Тыва чогаалдың кокпалары-биле. Кызыл:Рестипография, 2005.
16. Күл-тегин. Мөңгө даштың сарыны. Новосибирск: «Наука», 2003.
17. М.А.Хадаханэ. Тувинская проза. Кызыл: ТКИ, 1968.

18. М.А. Хадаханэ. Литературная Тува. Кызыл: ТКИ, 1986.
19. М.А.Хадаханэ. Беседы о тувинской литературе и не только... Кызыл:ТывНУЧ, 2006.
20. Н.Ш.Куулар, М.А.Кужугет. Амгы тыва шүлүк чогаалының сайзыралы. Кызыл: ТКИ, 2011.
21. С.Б. Пюрбю. Аныяк чогаалчыларга дуза.
22. С.М. Байсклан. Поэтика тувинского героического эпоса. Кызыл: ТКИ, 1987.
23. С.М.Орус-оол. Избранные научные труды. Абакан: ООО «Журналист», 2011.
24. С. С. Комбу. Тувинская литература. – Новосибирск: Наука, 2012.
25. Тыва Республиканың чогаалчылары. (М.Б.Ховалыг тургускан. Кызыл, 2000)
26. Тываның чогаалчылары – Писатели Тувы. (М.Б.Ховалыг тургускан. Кызыл, 2001)
27. Тыва литератураның допчу очерктери. (А.Калзан, М.Хадаханэ, Д.Куулар). Кызыл: ТывНУЧ, 1975.

Словарьлар:

1. Древнетюркский словарь. _ Л.: Наука, 1969.
2. Краткий словарь литературоведческих терминов. Под ред. Л.И.Тимофеева, С.В.Тураева. _ М.: Сов.энциклопедия, 1984.
3. Монгуш Д.А. Русско-тувинский словарь. _ М.: Русский язык, 1980.
4. Монгольско-русский словарь. _ М.: Улсын гадаад, Дотоодын Олон хэлний толь бичгийн хэвлэл, 1957.
5. Ожегов С.И. Толковый словарь русского языка. _ М.: Русский язык, 1988.
6. Тыва дылдың тайылбыр словары. Том 1. (А-Й). _ Новосибирск: Наука, 2003.
7. Тыва дылдың тайылбыр словары. Том 1. (К). _ Новосибирск: Наука, 2004
8. Татаринцев Б.И. Этимологический словарь тувинского языка. Том 1 (А-Б). _ Новосибирск: Наука, 2002.
9. Татаринцев Б.И. Этимологический словарь тувинского языка. Том II. (Д, Е, И, Й). _ Новосибирск: Наука, 2003.
10. Татаринцев Б.И. Этимологический словарь тувинского языка. Том III. (К, Л, М, О). _ Новосибирск: Наука, 2004
11. Тыва-орус словарь. _ М.: Сов.энциклопедия, 1968.

Ол ышкаш:

- тыва чогаалчыларның дугайында теледамчыдылгалар бижиткен дискилер;

- чогаалчыларның портреттери, плакаттар;
- тыва чогаалчыларның шүлүктөрүн аянныг номчаан аудиобижидилгелер;
- чогаалчыларның чогаалдарына чураан иллюстрациялар, чуруктар; - уругларның билиин хынаарына белеткээн тест ажилдар.

Тыва чогаал 8 класс

№	Темалар	шагы	үези	факт
1	Кирилде кичээл: Чогаал дугайында сөс	1		
	1 кезээ. Тандым турда, таңдаш-да мен			
2	С.Сарыг-оол «Улуг-Хемим» (шүлүглелден үзүндүлөр)	1		
3	С.Сарыг-оол «Улуг-Хемим». Чогаалдың темазын болгаш идеязын тодарадыры.	1		
4	Улуг-Хемим Лириктиг маадыр болгаш хем. Шүлүглелдин уран-чечени.	1		
5	Чогаадыг: Улуг-Хем—каас чараш чаякчы хем.	1		
6	Шүлүглел дугайында билиг	1		
7	Ю.Кюнзегеш Дыт	1		
8	Ю.Кюнзегеш Чөөн чүктүң кижизи мен. Символиктиг овор-хевирлерниң уjur-утказы	1		
9	М.Доржу Даг эзири.Чогаалда амыдыралдың үнези.	1		
10	С.Сүрүн-оол Ырла, Хемчик.Шүлүктүң тема, идеязын тодарадырынга чогаалчының оворунун салдары	1		
11	Ырла, Хемчик. Чогаалдың уран-чечени	1		
12	М.Кенин-Лопсан Хүттүң ужары	1		
13	К-Э.Кудажы Танды кежи. Чечен чугааның композициязы.	1		
14	К-Э.Кудажы Танды кежи Уран-чечен аргаларның идеяны ажыдарынга уjur-дуказы	1		
15	Танды кежи. Кырган-авайларның өөредиглиг чагыгларының тема, идеяны ажыдарынга салдары	1		
16	З.Байсалова Тайга ээзи.	1		
17	Тайга ээзи Чогаалдың дылы, авторнун стили, дылдың чурумалдыг аргалары.	1		
18	З.На мзырай Дуруяалыг шөл. Шүлүкте бойдус темазы.	1		
	2 кезээ Тараам турда, тодуг-ла мен			
19	К-Э. Кудажы Тараа. Чогаалдың ады, эпиграфтың идеялиг утка илередиринге салдары.	1		
20	Тараа. Суваңның овор-хевири	1		
21	Тоожуда найырал темазы.	1		
22	Россия чоннарының литературазы. Неверов А.С. Аыштыг-чемниг Ташкент хоорай. Кижиниң шыдамык, быжыг туруштуун көргүскени.	1		
23	А.Үержаа Ажыл. Шүлүктүң идеялиг утказы, уран чурумалдыг аргалары.	1		
24	Чогаадыг Күш-ажыл кижини каастаар.	1		
25	К.д.н. К-Э.Кудажы «Кымыскаяктар»	1		
	3 кезээ Киж чурттуг, куш уялыг			
26	В.Ш.Көк-оолдун чогаадыкчы намдары	1		
27	Самбажык. Чогаалда болуушкуннарның төөгүлүг үндезиннери.	1		
28	Самбажыкта чоннун коргуш чок маадырлыг чоруу.	1		
29	Шииде дылдың чурумалдыг аргаларын кииргени	1		
30	Шииде бойдус чурумалының чогаалдың идеялиг	1		

	утказын ажыдарынга ужур-дузазы			
31	Ч.с. Чогаадыг- бадыткал Алдан-маадырлар-бистин хосталгага ынак өгбелеривис.	1		
32	С.А.Сарыг-оол Чечен биле Белекмаа. Чогаалдың утказы, дылының чечени.	1		
33	Чечен биле Белекмаа. Либретто деп билиишкин.	1		
34	Р.Кенденбиль «Чечен биле Белекмаа» деп операзы- биле таныжары. vk.comvideo-	1		
35	Шии дугайында билиг.	1		
36	Россия чоннарының литературазы. Делегей литературазы. Шиллер Ф.И. Кара сагыш болгаш ынакшыл. Чгаадыкчы ажил-чорудулгазы. Чогаалдың сюжеди.	1		
37	А.Үержаа Үш чүс харлыг кырган кускуннун чагы. Аторнун чогаадыкчы намдары.	1		
38	Үш чүс харлыг кырган кускуннун чагы. Чогаалдыңаас чогаалы-биле холбаазы.	1		
39	К.д. н. М. Өлчей-оол Төлөвир. Чогаалды мөзү-шынар темазы.	1		
40	М.Б. Ховалыг Ыдыктаан тук. Чогаалдың жанрының онзагайы.	1		
41	Ыдыктаан тук. Чогаалда барымдаалыг чүүлдер.	1		
42	Барымдаалыг чогаалдар-биле таныжылга.	1		
43	К.д.н. Дики Церинг «Мээң оглум Далай-лама»	1		
44	Мээң оглум Далай-лама. Очулдурган чогаалдар-биле таныжылга.	1		
	4 кезээ Авай, авай, авайымны			
45	С.Сарыг-оол Херээжен Шүлүктүн тургузуунун онзагайы.	1		
46	С.Сарыг-оол Авамның ынак оглу. Шүлүктүн темазы, идеязы. Чоннар аразында найырал темазы.	1		
47	Россия чоннарының литературазы. А.Пушкин Тураскаал. Сөстүн күжү болгаш уран-чечен чогаалдың дээшти.	1		
48	Е.Танова Иениң салым-хуузу. Авторнун чогаадыкчы ажил-ижи-биле таныжылга.	1		
49	Иениң салым-хуузу. Тайылбырлыг номчулганы күүседир.	1		
50	Иениң салым-хуузу. Эпистолярлыг жанр деп билиишкин-биле таныжылга.	1		
51	А.Даржай Авамга чечээм. Боодал сонет. Дылдың чурумалдыг аргаларының ужур-дузазы.	1		
52	М.Дуюнгар Авамның тону. Чогаалдың адының символиктиг ужур-дузазы.	1		
53	М. Дуюнгар Авамның тону. Чогаалда ханы философчу утка.	1		
54	З.Намзырай Авам мени манап орар. Өөрөнгөн чогаалдарының ниити болгаш ылгалдыг талалары.	1		
55	Ч.с.а. Чогаадыг Аваларны алдын хүнге дөмейлээр мен.	1		
	5 кезээ Кижин болуру чажындан			

56	Куулар Ч.Ч. Шораан Мөзү-шынар болгаш ниитилелде социал тема.	1		
57	Шораан. Тоожунуң бижиттинген төөгүзү, ооң прототивиниң дугайында.	1		
58	Шораан. Маадырның иштики делегейиниң илереттингени	1		
59	Шораан. Маадырның өөредилгеге, чараш чүүлге хандыкшылы.	1		
60	Шораан Тыва чоннуң амыдырал дугайында философчу бодалдары. Сюжет болгаш композициязы.	1		
61	К.Чамыяң Ханы дазыл. Ниитилелде элээдилер болгаш ада-иелер аразында харылзаа	1		
62	Ханы дазыл. Мөзү-шынар темазы	1		
63	Ханы дазыл. Кол маадырның иштики сагыш-сеткилин ажыдарынга детальдар, бойдус чурумалының ужур-дузазы.	1		
64	К.д.н. Л.Х.Ооржак Өңнүг кижиге Мөзү-шынар, ниитилелде социал тема	1		
65	Хыналда ажыл өөрөнгөн темалары	1		
66	А.Ховалыг Үш үнө. Шүлүктүң адында символиктиг утка.	1		
67	К.д.н. Расул Гамзатов Дыл. Мой Дагестан деп ному-биле таныжары. Дылдың чурумалдыг аргалары.	1		
68	Түңнел кичээл. Чайгы онаалгалар	1		